روزنامه صبح ایران
وطن امروز
VATANEMROOZ.IR
شنبه | ۲۵ آبان ۱۳۹۸ | ۱۸ ربیع‌الاول ۱۴۴۱ | سال دوازدهم | شماره ۲۷۹۱ | ۸ صفحه | ۱۰۰۰ تومان
VATAN-E-EMROOZ | VOL.12 | NO.2791 | SAT.NOV.16, 2019 | ISSN:2008-2886

یادداشتی درباره نقش مسعود شجاعی در باخت تلخ تیم ملی فوتبال ایران مقابل عراق

با یک خداحافظی ملت را خوشحال کن

صفحه ۶

تصمیم جدید دولت برای افزایش قیمت بنزین از بامداد جمعه اجرایی شد

بنزین سهمیه‌ای ۱۵۰۰ تومان
بنزین آزاد ۳۰۰۰ تومان
بنزین سوپر ۳۵۰۰ تومان

روحانی:

افزایش قیمت بنزین به‌نفع مردم است

از محل درآمد افزایش نرخ بنزین به ۱۸ میلیون خانوار یارانه نقدی پرداخت می‌شود

گزارش «وطن‌امروز» درباره نقاط ضعف و قوت افزایش قیمت بنزین
- سهمیه‌بندی باعث کاهش قاچاق و مصرف بی‌رویه بنزین می‌شود
- هنوز یک میلیون ایرانی کارت سوخت ندارند
- سرنوشت ۶ هزار میلیارد تومان از درآمدهای این طرح مشخص نیست

صفحه ۳

تیترهای امروز

کمک به مردم و مستضعفان مصداق عمل صالح است

- میهمانان کنفرانس وحدت، سفرای کشورهای اسلامی و مسؤولان نظام در سالروز ولادت نبی مکرم اسلام با رهبر انقلاب دیدار کردند

صفحه ۲

پرونده «وطن‌امروز»
آنچه باید درباره INSTEX و SPV بدانیم

اینستکس درخدمت FATF

- تغییر ماهیت SPV به H-SPV
- هدف اروپا از راه‌اندازی H-SPV چیست؟
- مکانیزم غذا و دارو، حیله آمریکا برای شناخت مسیرهای دور زدن تحریم‌ها

صفحه ۵

گفت‌وگوی «وطن‌امروز» با محمود پاک‌نیت به بهانه پخش ۲ سریال تازه از او

شوق ادامه‌دار بینندگان یوسف(ع)

صفحه ۸

«محمد الصفدی» گزینه نخست‌وزیری شد

توافق لبنانی‌ها بر سر جایگزین حریری

صفحه ۷

«وطن امروز» از پیشنهاد شورای عالی نظام پزشکی درباره خدمات درمانی گزارش می‌دهد

درخواست گرانی نرخ ویزیت پزشکان!

- نایب رئیس کمیسیون بهداشت مجلس: درخواست ۲ برابر شدن تعرفه پزشکی غیرمنطقی است

صفحه ۴

رئیس سازمان اطلاعات سپاه: مفسدان اقتصادی فراری را به کشور باز می‌گردانیم

امتداد شکار

صفحه ۲

۴ نکته درباره گرانی بنزین

دولتی که آموختن نمی‌داند

نگاه‌روز

میثم مهرپور*: از بامداد جمعه، درست زمانی که همه خواب بودیم، قیمت بنزین به صورت ناگهانی و در حالی که تا همین چند هفته پیش بسیاری از دولتی‌ها افزایش قیمت آن را تکذیب می‌کردند، افزایش یافت. بر اساس قیمت‌های جدید، بهای هر لیتر بنزین سهمیه‌ای ۱۵۰۰ و بنزین آزاد ۳۰۰۰ تومان تعیین شد؛ موضوعی که شاید بتوان از آن در کنار ارز ۴۲۰۰ تومانی به عنوان غیر منتظره‌ترین و غیرکارشناسی‌ترین تصمیم اقتصاد ایران یاد کرد. تصمیمی یکباره، بی‌برنامه و بدون در نظر گرفتن شرایط کشور و آماده کردن افکار عمومی که به نظر می‌رسد همچون دلار جهانگیری تبعات سنگینی برای اقتصاد کشور داشته باشد. در ذیل به بررسی برخی دلایل اشتباه بودن این تصمیم در شرایط فعلی پرداخته‌ام.

۱- سوال اول این است: آیا بنزین در ایران ارزان یا مصرف بنزین در ایران زیاد است؟ برای پاسخ به این سوال به این اعداد دقت کنید: بیش از یک‌سوم مصرف کل بنزین دنیا در آمریکاست، این در حالی است که سهم ایران حدود یک و نیم درصد مصرف بنزین کل دنیاست. این اعداد بدون در نظر گرفتن جمعیت و تعداد خودروهای موجود در ۲ کشور است. بر این اساس آمریکا چیزی حدود ۲۰ برابر، چین حدود ۷ برابر و ژاپن حدود ۲ برابر ما ایرانی‌ها بنزین مصرف می‌کنند. این روند با در نظر گرفتن جمعیت کشورها کمی اصلاح می‌شود به طوری که مصرف سرانه بنزین در آمریکا ۶ برابر، کانادا ۵ برابر و حتی عربستان و قطر بیش از ۳ برابر ایران است. از طرف دیگر مصرف بنزین در کشورهای ایتالیا، ترکیه و کره‌جنوبی کمتر از ایران است. در کنار این موضوع با بررسی درآمد سرانه و قدرت خرید مردم در کشورهای مختلف به این نتیجه می‌رسیم که بنزین نه‌تنها نسبت به درآمد سرانه و قدرت خرید ما ایرانی‌ها ارزان نیست، بلکه شاید بتوان گفت خیلی هم گران است. محاسبه و اثبات این موضوع بسیار ساده است؛ یک شهروند کویتی یا آلمانی با حداقل حقوق می‌تواند مقدار بیشتری بنزین از یک شهروند ایرانی با حداقل حقوق خریداری کند. ارزان بودن بنزین در ایران با توجه به قیمت‌های جهانی این کالا و امکان صادرات آن با قیمتی بسیار بالاتر از قیمت‌های موجود در بازار ایران معنا می‌یابد که تشریح آن خارج از بحث است. پس در گام اول و با توجه به این آمارها باید گفت نمی‌توان بدون در نظر گرفتن سایر پارامترها و شاخص‌های اقتصادی از جمله درآمد سرانه، قدرت خرید، کیفیت خودروها، تعداد خودروها، فرهنگ خودروسواری و... در یک جامعه و با یک دید کلی، حکم و نسخه‌ای ثابت درباره گرانی و ارزانی بنزین یا کاهش و افزایش مصرف آن صادر کرد.

۲- هر اصلاحی در اقتصاد در نهایت باید منجر به افزایش رفاه خانوار شود اگرنه نه‌تنها کاری عبث که اقدامی اشتباه محسوب می‌شود. طبیعی است اصلاح در قیمت‌ها و هر تغییر بزرگی در اقتصاد نیازمند ثبات اقتصادی است، در غیر این صورت انجام اقدامات بزرگ در فضای ملتهب یا ناپایدار اقتصادی می‌تواند بر هرج و مرج اقتصادی و ایجاد بی‌اعتمادی دامن زده و نه‌تنها موجب بهبود نشود، بلکه شرایط را بحرانی‌تر کند. برای نمونه سال ۸۹ که اولین مرحله از اجرای هدفمندی یارانه‌ها اتفاق افتاد، اقتصاد کشور دارای شاخص‌های مناسب اقتصادی بود. نرخ تورم حدود ۱۱ درصدی، رشد اقتصادی مناسب، عدم ورود کشور به رکود اقتصادی و وجود یک رونق نسبی در اقتصاد، قیمت بالای نفت و درآمدهای نفتی مناسب و... نشان‌دهنده شرایط عادی و پایدار اقتصاد کشور بود. در کنار این شاخص‌ها، اجرای سیاست غیرقیمتی سهمیه‌بندی بنزین در سال ۸۷ و مطالعات، همایش‌ها، جلسات و تدابیر دولت وقت در سال‌های قبل از اجرای هدفمندی شرایط را برای اجرای طرح و اصلاح نسبی قیمت‌ها مهیا کرده بود، ضمن اینکه مصوبه مجلس و تبدیل این موضوع به قانون باعث شده بود علاوه بر اینکه این طرح از پشتوانه قانونی برخوردار باشد، نحوه برخورد با موضوع در سطح کلان بسیار جدی تلقی شود. در شرایط فعلی افزایش قیمت ۲۰۰ درصدی بنزین از ۱۰۰۰ تومان به ۳۰۰۰ تومان در حالی اتفاق می‌افتد که نرخ تورم بالای ۳۰ درصد و رشد اقتصادی کمتر از یک درصد بوده و پیش‌بینی‌ها حکایت از منفی شدن رشد اقتصادی ایران در سال آینده دارد. رشد حجم نقدینگی بی‌سابقه بوده و اقتصاد کشور از یک رکود عمیق رنج می‌برد. در واقع شرایط کشور برای اجرای یک طرح ولو مفید که می‌تواند آثار شوک‌گونه داشته باشد به هیچ‌وجه مناسب نیست.

۳- اگر چه قیمت‌ها از بامداد گذشته افزایش پیدا کرده اما هنوز نه‌تنها ریالی به حساب مردم واریز نشده، بلکه مشخص نیست چه کسانی مشمول حداکثر دریافتی یارانه جدید (۲۰۵ هزار تومان) شده‌اند و چه کسانی مستحق دریافت این یارانه نیستند.

ادامه در صفحه ۳

معامله احتمالی ترامپ و مشاور سابق امنیت ملی آمریکا

حق‌السکوت هنگفت بولتون

تحلیل

نوید مؤمن: ۳ هفته قبل، خبر حضور احتمالی جان بولتون در کنگره آمریکا برای شهادت در پرونده «اوکراین گیت» به مهم‌ترین سوژه خبری رسانه‌های غربی تبدیل شد. مشاور سابق امنیت ملی ایالات متحده که از منتقدان ترامپ و رودی جولیانی وکیل شخصی وی در زدوبند با مقامات اوکراینی (درباره افشای ماجرای فساد مالی و اداری بایدن و پسرش در اوکراین) است، نسبت به ادای شهادت در این پرونده بی‌میل به نظر نمی‌رسد. بسیاری از طرفداران بولتون که از اخراج وی از کاخ سفید بشدت خشمگین بودند، خواستار حضور مشاور سابق امنیت ملی آمریکا در مجلس نمایندگان و ادای شهادت وی علیه ترامپ بودند. بولتون برای ادای این شهادت چندان بی‌میل نبود! او به وکلا و افراد نزدیک به خود اجازه داده بود در این‌باره با نمایندگان کنگره و حتی برخی سناتورهای دموکرات لابی کنند. دموکرات‌ها بخوبی می‌دانستند آثار و تبعات شهادت بولتون در ماجرای اوکراین‌گیت، می‌تواند تیر خلاص را به رئیس‌جمهور جنجالی ایالات متحده بزند. با این حال به‌رغم احضار بولتون توسط کنگره آمریکا، وی حاضر نشد در میان اعضای مجلس نمایندگان حضور پیدا کند.

«چالز کوپر» وکیل جان بولتون در این خصوص می‌گوید:

«تا زمانی که قاضی فدرال درباره نبرد حقوقی بین کمیته‌های مجلس نمایندگان و کاخ سفید بر سر موضوع تحقیق استیضاح ترامپ در ماجرای اوکراین رأیی صادر نکند، موکلش حاضر به دادن شهادت نخواهد بود».

چنانکه از سخنان وکیل بولتون بر می‌آید، مشاور سابق امنیت ملی ایالات متحده بار دیگر با دونالد ترامپ وارد معامله شده است! بولتون از یک سو سایه تهدید «شهادت علیه ترامپ» را بر سر کاخ سفید حفظ کرده و از سوی دیگر، به ترامپ درباره معامله با خود بر سر عدم شهادت در کنگره در ماجرای اوکراین‌گیت گرا داده است. برخی منابع آمریکایی معتقدند در این‌باره رایزنی‌های غیرمستقیمی میان ترامپ و بولتون آغاز شده است که در روزهای آینده، ممکن است به یک تماس یا نشست علنی میان این دو منتج شود. بدون شک محصول این رایزنی‌های پشت پرده، بازگشت بولتون به مسند قبلی خود نخواهد بود اما نباید فراموش کرد میزان «حق‌السکوت» بولتون از ترامپ در این معامله پنهان بسیار هنگفت است! این حق‌السکوت، می‌تواند شامل باقی ماندن اعضای نزدیک به بولتون در تیم سیاست خارجی و امنیت ملی ایالات متحده باشد. همچنین احتمال دارد بولتون از ترامپ درخواست کند در ازای سکوت در برابر خیانت آشکار امنیتی کاخ سفید، جمعی از نومحافظه‌کاران نزدیک به خود را در پست‌های حساس مستقر کند. ترامپ نیز بخوبی می‌داند جهت مواجهه با هجمه دموکرات‌ها در قبال ماجرای اوکراین‌گیت، به «سکوت بولتون» نیاز مبرم دارد. شکسته شدن سکوت بولتون در ماجرای اوکراین‌گیت، مترادف با رویگردانی بخشی از جمهوری‌خواهان سنتی، اکثریت مطلق نومحافظه‌کاران و حتی بخشی از رای‌دهندگان مستقل از رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا خواهد بود، بنابراین شهادت بولتون علیه ترامپ در پرونده اوکراین‌گیت، برای رئیس‌جمهور این کشور حکم یک کابوس سخت را خواهد داشت.

اظهارات اخیر وکیل بولتون، در حقیقت فرصتی است که مشاور سابق امنیت ملی آمریکا به ترامپ (جهت مذاکره و معامله بر سر پرونده اوکراین گیت) داده است. شبکه سی‌ان‌ان نیز این موضوع را به صورت تلویحی تایید کرده است:

«بولتون که شخصا در بسیاری از وقایع، نشست‌ها و مکالمات تلفنی ترامپ حضور داشته است، یک شاهد ارزشمند در روند تحقیقات استیضاح به شمار می‌رود اما با این وجود، وکیل او کاملا روشن کرده که موکلش تا زمانی که تصمیم قضایی درباره مصونیت مقام‌های کاخ سفید گرفته نشود، حاضر به دادن شهادت نیست».

نکته جالب توجه اینکه بولتون قبلا نیز وعده داده بود در صورت حضور در جلسه استماع کنگره بر سر اوکراین گیت، علیه شخص ترامپ شهادت نخواهد داد. بولتون قصد دارد در صورت عدم تحقق معامله پشت پرده با ترامپ، در کنگره حضور یافته و علیه «رودی جولیانی»، «گوردون ساندلند» سفیر آمریکا در اتحادیه اروپایی و «میک مولوانی» سرپرست کارکنان کاخ سفید شهادت دهد. با این حال بر همگان مسجل است شهادت بولتون علیه این افراد، در نهایت گریبانگیر شخص ترامپ خواهد شد. رئیس‌جمهور ایالات متحده در آخرین نظرسنجی‌های ایالتی و ملی صورت گرفته در این کشور وضعیت خوبی ندارد. او در ایالاتی مهم و تعیین‌کننده مانند ویسکانسین، پنسیلوانیا، میشیگان، اوهایو، فلوریدا، کارولینای شمالی و... از حمایت حداقلی رای‌دهندگان برخوردار است.

ادامه در صفحه ۷